

آینه

انتخاب

از سیاست رهایی نداریم

سارا شریعتی؛ در چند سال اخیر طردشدگی و طردشدگان به هم نزدیک‌تر می‌شوند، تکثیر می‌شوند، بیشتر می‌شوند و به چشم می‌آیند. امروز طردشدگان در فرخزاد و پل مدیریت زندگی می‌کنند و لازم نیست برای دیدن ایشان به جنوب شهر برویم. انکار نوعی سیاست طردشدگی وجود دارد و طردشدگی به ابزار کنترل اجتماعی بدل شده است. اینجا پرشس متأسفانه سیاسی است و گویی علوم اجتماعی ما از سیطره قدرت رهایی ندارد. پرشس این است که چه کسی از طردشدگی سود می‌برد و به همین دلیل به بقای این شرایط کمک می‌کند؟ واپسین جمله من از امانوئل یوردیو (پسر بی‌پر) است. این را یکی از دوستان که فعال قفوی و روشنفکری است، به یکی از کنشگران اجتماعی نیز گفته بود که شما آن چیزی که ما حرفش را می‌زنیم، زندگی می‌کنید، شما تجربه می‌کنید آن چیزی را که ما نظریه‌پردازی می‌کنیم. این دوست روشنفکر می‌گوید در پاسخ گفتم من دوست دارم حرف‌های خودم را زندگی کنم، چون اگر زندگی نکم، حرف‌هایم به باد بدل می‌شود و من دوست دارم حرف‌هایم گوشت و پوست و استخوان داشته باشد. این اتفاق‌هایی که ما به سراغ جامعه می‌رویم، جامعه به سراغ ما می‌آید، این اتفاق‌هایی که ما را در معرض مته‌م‌شدن از جانب کنشگران قرار می‌دهد، این اتفاق‌هایی که ما را با یکدیگر مواجه می‌کند، اتفاق‌های خوبی است.

وقت امروز

تحمیل فک‌شیت آمریکا؟

اکنون آمریکایی‌ها چرا نسبت به حصول توافق امیدوار شده‌اند؟ آیا مواضع تنها به مسیر ماقبل دبه بازگشته است؟ آیا آنها از بازی‌ای که اواخر هفته گذشته راه انداخته‌اند شپیمان شده‌اند یا به مطالبات خود رسیده‌اند؟ قطعا همان‌گونه که در گزارشات گذشته نیز مورد اشاره قرار گرفت، امروز حصول توافق نهایی بدون عقب‌نشینی هر کدام از طرفین از مواضع خود امکان‌پذیر نخواهد بود. مطالبه اصلی آمریکایی‌ها قرارگرفتن اصول فک‌شیت ادعایی آنها از مذاکرات لوزان، به‌عنوان مبنای توافق برجام است، فک‌شیتی که خطوط قرمز و مطالبات اساسی ملت از مذاکرات هسته‌ای را نقض می‌کند. بدون تردید اگر آمریکایی‌ها به توافق نهایی برسند بدون آنکه از مواضع خود نسبت به مبنا قرارگرفتن توافق لوزان برای توافق نهایی عقب‌نیشینی کنند، این یک معنی بیشتر نخواهد داشت و آن خیانت است.

آفتاب

دل‌وایس استعفا

علیرضا کریمی: هرچه به انتخابات مجلس نزدیک می‌شویم جمعی از نمایندگان مجلس تلاش دارند با اقدامات نمایشی نیم‌نگاهی به صندوق‌های رأی نیز داشته باشند. این موضوع تنها منحصr به این مجلس نیست و در مجالس قبلی شاهد موضوع فوق بودیم. اما به نظر می‌رسد اقدام اخیر نمایندگان شیراز در این چارچوب قابل تعریف نیست چراکه در محضات سیاسی امروز کشور کسانی که مقابل دولت روحانی می‌ایستند، نمی‌توانند به محبوبیت برسند. این موضوع بی‌توجه به توافق هسته‌ای شد و حدت بیشتری نیز گرفته است. بر همین اساس می‌توان گفت نمایندگان شیرازی انتحاری عمل نموده و حتی منافع سیاسی خود را هم زیر سؤال برده‌اند. ای کاش می‌شد نظر مردم فارس در مورد تهدید به استعفاى نمایندگانشان در مجلس را جویا شویم. یعنی درحال حاضر ایشان خیلی ناراحت و دل‌وایس هستند؟

برالیت

چه چیزی درمخبله اوپاما می‌گذرد؟

حنیف غفاری: برای رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا اساسا اهمیتی ندارد که «جیب بوش»، «هیلاری کلینتون» یا هر فرد جمهوریخواه یا دموکراتی که در سال ۲۰۱۶ به کاخ سفید راه می‌یابد، درخصوص توافقی نهایی هسته‌ای با ایران چه موضع‌گیری و رویکردی خواهد داشت، او قصد دارد به‌عنوان نماد تغییر در سیاست خارجی آمریکا شناخته شود اما حتی در این مسیر نیز قاطعیت لازم را از خود به خرج نمی‌دهد! اوپاما می‌خواهد در زمان واحد، ترکیبی از رونالد ریگان، بوش پسر، جیمی کارتر و بیل کلینتون باشد! اوپاما که در عمل توانسته است در سیاست خارجی آمریکا دکترین ساز باشد...

توازن

با توافق، نشاط هسته‌ای ادامه می‌یابد

علی‌اکبر صالحی: وقتی وارد مذاکره می‌شویم طبیعی است که یکی از مبانی مذاکره، دادوستد است. ایران نیز یکسری محدودیت‌هایی را پذیرفت اما تلاش هیات ایرانی این بود که محدودیت‌های مشکل‌گرفته نه‌تنها هیچ تأثیری بر نشاط هسته‌ای کشورمان نداشته باشد و حرکت صلح‌محیط هسته‌ای‌مان را کند نکند بلکه د ربخشی از زمینه‌های واقعی هسته‌ای شتاب بیشتری خواهیم داشت. در امور نیروگاهی و ساخت سوخت، وارد جنبه‌های تجاری و اقتصادی می‌شویم. به گونه‌ای که هزینه فایده آن را در نظر می‌گیریم. به ناچار ما در طول این سال‌ها همه فناوری را خودمان به دست آورده‌ایم و از همکاری دیگران بهره نبریم...

سیاست

فریدون مجلسی در گفت‌وگو با «شرق»:

با احترام سخن گفتیم، احترام و تفاهم گرفتیم

حامد طبیبی

علنی‌شدن موضوع فعالیت‌های هسته‌ای ایران، به مرداد ۸۱ و عکس ماهواره‌ای معروف بازمی‌گردد که البته با گزارش‌های سازمان منافقین هم‌زمان شد. فضاسازی جنجالی انجام‌شده در آن مقطع خاص زمانی سبب شد ایران از مدیرکل آژانس درخواست سفر به ایران را داشته باشد. واکنش‌های ابتدایی در دستگاه دیپلماسی ایران نسبت به این اتفاق، نیاز به یک اجماع در سطح بالاتر برای مدیریت آن را گریزنابذیر کرد. شورای عالی امنیت ملی وقت، دبیری داشت که به‌دلیل مشی میانه‌رو و ارتباط با همه جناح‌ها و مسئولان، بهترین فرد برای اداره آن پرونده تشخیص داده شد. حسن روحانی هم دیپلمات‌های کارآزموده دو دهه پس از انقلاب را بسیج کرد و شرایط را به سمت عادی‌شدن سوق داد. پس از آن دو نیم در دولت محمود احمدی‌نژاد، مسئولیت پرونده را عهده‌دار شدند، پرونده ایران از آژانس انرژی اتمی به شورای امنیت رفت و چهار قطع‌نامه تحریم به‌اضافه تحریم‌های دولت، ننگره آمریکا و اتحادیه اروپا علیه ایران وضع شد. تقدیر آن بود که دبیر«معتدل» شورای‌عالی امنیت ملی در دولت اصلاحات، رئیس‌جمهور دوره یازدهم شود و تلاش کند همان رویکرد گذشته به‌اضافه تجارب آموخته‌شده از عملکردها را برای حل این مشکل که آوازه جهانی یافته بود، به‌کار بگیرد. فریدون مجلسی از دیپلمات‌های باسابقه وزارت خارجه که در ابتدای انقلاب، به‌کار خود در دستگاه دیپلماسی خاتمه داد، مخاطب سؤالات «شرق» درباره تفاوت رویکرد ایران و غرب به مسئله ۱۳ ساله هسته‌ای ایران است که در ادامه می‌آید.

اشاره کردید فضای پرونده هسته‌ای با وجود اینکه در ابتدای فضاسازی‌های سازمان منافقین، نوعی پنهان‌کاری را تداعی می‌کرد، در دولت اصلاحات به هر شکل ممکن مدیریت شد. قاعداً باید در آن مرحله، برخوردهای تندتری را از سوی کشورهای غربی با شورای امنیت می‌دیدیم اما اتفاقاً زمانی این برخوردها تشدید شد که دولت اصلاحات، جای خود را به دولت نهم داد. واقعاً این تغییر کرایش‌های سیاسی و رویکرد جناح‌های سیاسی در ایران به رابطه با غرب (تهاجمی یا تعاملی) برای آنها مهم است؟

البته که مهم است. تفاهم و عقلانیت و داشتن برنامه اقتصادی و اجتماعی و تعهد به مذاکره و تعامل فرهنگی و اقتصادی و... نشان‌دهنده این است که دولتی سر‌تتش و تخاصم ندارد و در صدد بالا‌بردن کمی و کیفی سطح زندگی و رفاه مردم خود است. نوع برخورد دانشگاه کلمبیا در برنامه سخترانی رئیس دولت پیشین، نمونه‌ای از طرز تلقی و واکنش غرب نسبت به آن گونه ادعاهای سیاست‌های اعلام‌شده بود. وقتی طرف خود را جدی نکیرد دیگر جایی برای تعامل باقی نمی‌ماند. وقتی طرفی صریحاً و جدا از تهاجم و تمایل به حکومت بر جهان سخن می‌گوید دیگر توافق و تعامل معنای خود را از دست می‌دهد و جای خود را به خشونت، بی‌احترامی و برخورد می‌دهد.

اروشن‌تر می‌پرسم، منظور این است که برای غرب، اینکه گروه مذاکره‌کننده چه رویکرد و نگرشی به مسائل بین‌الملل و تعاملات جهانی داشته باشد چرا باید اهمیت داشته باشد؟ مگر آنها مشکل بنیادین با ایران ندارند؟

من چیز در مورد رژیم اسرائیل هیچ مشکل بنیادین دیگری میان غرب و ایران نمی‌بینم. اینم آژاین و کره جنوبی، شرق هستند یا غرب؟ چین و خصوصاً روسیه جز منافع اقتصادی و استراتژیک خودشان چه لطفی داشته‌اند؟ آیا قطع‌نامه‌های می‌شود عمومی را وتو کردند؟ مسئله اسرائیل به تفاهم عمومی کشورهای عرب و حمایت ایران از خواسته‌های اعراب و همراهی کشورهای اسلامی قابل بررسی و فشارآوردن برای جبران حقوق ازدست‌رفته مردم فلسطین و تشکیل دولتی به مرکزیت قدس و نیازمند اجماع است. غرب هم در برابر واکنش جمعی و عقلانی که منطقه ناچار می‌شود متجاوز را تحت فشار بگذارد. اهمیت رویکرد مذاکره‌کننده کنونی در بازگشت ایران به قواعد بازی بین‌المللی است. وقتی کشوری در مسئله‌ای به این اهمیت با پشتکاری خستگی‌ناپذیر و تا نیل به نتیجه‌ای مرضی‌الطرفین گفت‌وگو را بر می‌گزیند برخورد منطقی و مشابه در عرصه‌های دیگر را، نوید می‌دهد و از آن استقبال می‌شود؛ خصوصاً در

بدهید تا قطع‌نامه‌دان شما پاره شود» و با همان معیارهای مذاکره و دفاع واقعی و جدی از منافع ملی و با احترام قدم پیش گذاشت و از برخورد متقابل و جدی و با احترام برخوردار شد. طبیعتاً میزان مشارکت انتخاباتی مردم ایران و مشخص‌شدن قلیل‌بودن افکار تند، عامل بسیار مؤثری در جدی تلقی‌کردن مذاکرات از سوی غرب بوده است که در عمل نیز تأیید شد. در دولت روحانی با درک مسئله اصلی و اعلام حل آن به‌عنوان کلید و برنامه اساسی خود موجب شد گسره کثیری از مردم در انتخابات شرکت کنند و دولت برآمده از آرای بالای مردم مذاکره با آمریکا و غرب را قابل طرح دانست و با در پیش گرفتن شیوه‌ای متمدنانه و منطقی و حرفه‌ای، مذاکراتی پیچیده و مشکل را قریب دو سال پیش برد. تا با‌وجود کارشکنی‌های داخلی و خارجی تندترین عناصر ستیزه‌جو، بتواند مسیری اعتدالی و عقلانی را بپیماید. مذاکراتی که از لحاظ رویارویی یک کشور تنها با بزرگ‌ترین و مقتدرترین کشورهای جهان که در تاریخ دیپلماسی بی‌نظیر است، توانست هفته‌ها و روزها، خواب و خوراک را بر وزیران آن کشورها حرام کند تا با گرد هم‌آوردن مکرر آنان که خود نشانه اهمیت این مذاکرات در ایجاد صلح و ثبات بین‌المللی است، کاری بزرگ را با تفاهم و توافق شش کشور بزرگ و نماینده سیاست خارجی اتحادیه اروپا به سرانجام برساند و آرامش و تعقل را جایگزین روش‌های دیگر کند. **ا** به‌عنوان یک دیپلمات سابق که خاطراتی از اتفاقات و رویدادهای ابتدای انقلاب در وزارت خارجه دارید، قوام‌یافتن دیپلمات‌ها و دیپلماسی ایران در دهه چهارم عمر خود را تا چه حد در رسیدن ایران و آمریکا به نقطه امروز، مؤثر می‌دانید؟

در طول سالیان افراد زیادی توانستند خودشان را با معیارهای جهانی و در درجه نخست با تسلط به زبان انگلیسی و سواد و تجربه لازم پدید آیند که شاید بهترین نشانه و معیار ارزشمندی آنان، کنار گذاشتن‌شان در دولت پیشین بوده است که به عقلانیت و منافع ملی و برنامه‌ریزی و تسلط حرفه‌ای و عالمانه به‌کار دیپلماتیک، وقعی نمی‌نهاد.

ا حضور نزدیک به سه‌هفته‌ای جان کری در وین و صدها ساعت مذاکره با طرف ایرانی نشانه علاقه وافر دموکرات‌های حاضر در کاخ سفید به این توافق بوده و یکی از بزرگ‌ترین برگ‌های برنده در تاریخ رقابت با جمهوری‌خواهان تعبیر شده است. نظر شما درباره این دیدگاه چیست؟

بله! فقط ایران نیست، درباره کوبا هم سرانجام حرکتی عاقلانه انجام شد به زودی نشان خواهد داد این‌کار چقدر هم با تأخیر انجام گرفته و چه منافع می‌هم برای کوبا و هم برای آمریکا خواهد داشت. درباره ایران مذاکره و رفع مشکلات شعار آغازین اوپاما بود. نگرانی محافظه‌کاران نیز از همین بود و هست که موفقیت اوپاما موجب شکست انتخاباتی آنان شود. به همین دلیل در برابر آن هم‌صدا با رژیم اسرائیل به مخالفت و مقاومتی شدید و جنجالی پرداختند. توقف طولانی کری چنان بود که گویی کار مهم‌تر دیگری در دستور روزانه وزیر خارجه بزرگ‌ترین کشور جهان وجود ندارد و چنین بود.

ا آیا حوادث منطقه، سبب نوعی همسویی ناخوسته میان منافع ایران و غرب شده است؟ آیا با نظر به عربستان، ترکیه و دیگر اعراب- که به قول خود شما ظاهر پرزرق وبرقی دارند- غرب، ایران را ترجیح می‌دهد؟

غرب می‌داند ایران کنونی محصول تغییراتی اجتماعی است که ریشه در تحولاتی صدساله دارد و غرب می‌داند هر انقلاب اجتماعی، دوران طولانی جوشش و عدم ثبات دارد. غرب می‌داند ایران مرحله‌ای را که اغلب کشورهای منطقه در آستانه برخورد با آن هستند و به آشوب‌های اجتماعی پی‌آمیز پیش از ۴۰ سال پیش پشت سر گذاشته و اکنون به مرحله یختگی و جوشش‌های عقلانی‌تر و عمیق‌تر و آرام‌تری همراه خواهد بود. درحالی‌که در آن جوامع هنوز آتش‌فشان‌های اصلی در مرحله آغزین هستند. در ترکیه وضع قدری فرق می‌کند. مغزین جوشش ترکیه در طول زمان با نرمش بیشتری طی شده است. انتخابات اخیر نشان داد ترک‌ها مایل نیستند روند امیدبخش توسعه اقتصادی خودشان را فدای ماجراجویی‌های عثمانی‌وار کنند. جامعه ترکیه از لحاظ فرهنگی و اداری و مشارکت اقتصادی با اغلب کشورهای عربی قابل مقایسه نیست. در کشورهای عربی کوچکی که ثروت بی‌حد و برنامه‌های سریع توسعه دارند و در هریک از آنها جمعیت بیگانه، بیش از نیمی از جمعیت محلی است، تحولات فرهنگی با سرعت بیشتری رخ می‌دهد و سرانجام به‌نوعی دموکراسی هدایت شده منجر خواهد شد.

ادامه در صفحه ۷

آینه دیروز

۹سال پیش درچین روزی

جمهوری اسلامی

- لاریجانی و سولانا در پایان مذاکرات سه‌ونیم‌ساعته خود در بروکسل اعلام کردند: گفت‌وگوها ادامه می‌یابد
- سیدحسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان: تمام شهرهای شمال اسرائیل در تیررس موشک‌های مقاومت قرار دارند
- ۱۵۰کشته و ده‌ها زخمی در انفجار مهیب قطار در بمبئی
- جهت اطلاع- تعیین فرمول و قیمت برای فروش گاز ایران به هندوستان با واکنش مقامات هندی روبه‌رو شده است. دو کشور هند و پاکستان خواستار خرید ارزان‌قیمت گاز ایران هستند و به‌همین‌دلیل مقامات ایرانی اصرار دارند تا گاز را به‌صورت شناور و به قیمت روز با آنها معامله کنند
- مبارزان چینی بر ادامه راه «باسایف» تأکید کردند
- مرگ «شامیل باسایف»، بن‌لادن چچن
- معمای زیدان- لب‌خوانی از صحنه درگیری در فینال جام‌جهانی
- احمد تولکی: حساب ذخیره ارزی منفی چهار میلیارد دلار است- انتقاد نمایندگان از توضیحات رئیس‌جمهور درباره گرانی‌ها
- ایرادهای وزارت علوم از طرح انتخابی‌شدن رؤسای دانشگاه‌ها
- مک‌کومرک: ایران برای پاسخ‌گویی زمان کافی داشته است
- با آ‌بگیری سد سیوند، پاسارگاد نابود خواهد شد

اطلاعات

- نایب‌رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس: پاسخ‌های ارائه‌شده درباره علل گرانی، جامعه را قانع نکرده است «ضعف فکلام مصرفی، افزایش دستمزدها، دولت برای کنترل اقلام مصرفی، افزایش دستمزدها، وعده پرداخت وام و وارکردن پول زیاد از طرف دولت به سه حوزه اجرا و مدیریت، از عوامل گرانی‌های اخیراست»
- انتقاد قرارداد ۴۰۶ میلیارددلاری قطر برای توسعه میدان گازی مشترک با ایران
- به‌دستور «ایهود اولمرت» نخست‌وزیر این رژیم صورت گرفت؛ آماده‌باش ارتش رژیم صهیونیستی برای حمله گسترده به عمل نوار غزه

انتخاب

- مذاکره لاریجانی با سولانا بدون نتیجه پایان یافت؛ دیدار اول، بدون گل، مساوی- لاریجانی: متأسفانه موضوع بیشتری درخصوص ابهامات موجود نمی‌توانم به شما بگویم زیرا خاویر سولانا از من خواسته که آنها را آشکار نکنم و ما از نظر اخلاقی خود را متعهد می‌دانیم که به این خواسته ایشان احترام بگذاریم
- وزیر نفت: هنوز درباره برزین تصمیم‌گیری نشده است
- محسن کوهنکی اعضاء هیات‌رئیسه مجلس هفتم، اتهام علیه احمدی‌نژاد را بیگیری می‌کنم «۳۰۰میلیارد تومان هزینه بدون سند، متعلق به دوران شهردار سابق است»

چرا

- راه‌های دخالت دولت در کنترل بازار مسکن؛ عرضه زمین ارزان و حمایت از انبوه‌سازان
- هشدار به برنامه‌ریزان امور جوانان؛ رشد جمعیت جوان ۲۰۳ برابر رشد کل جمعیت کشور
- سولانا گزارش مذاکره با لاریجانی را به پاریس می‌برد: آصفی: پاسخ ایران به اروپا تدریجی خواهد بود

اعتماد

- احمدی‌نژاد خطاب به حامیان اسرائیل: بساط صهیونیست‌ها را جمع کنید
- سوراجه: ادبیات آفتاب رئیس‌جمهور- پخش سخنان جناب محمود احمدی‌نژاد، رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، در بین استادان سراسر کشور در نوع خود جالب‌توجه است. نحوه سخن‌گفتن و فاصله ایشان با ادبیات فاخر و محاوره مبتنی بر کتابت، شکل جدیدی از گفت‌مان مدیریت است که تا‌به‌حال در ایران سابقه نداشته است
- آصفی: ابهامات بسته پیشنهادی را رسانه‌ای نمی‌کنیم

کیمیان

- یادداشت روز؛ مذاکره برای هیچ؛ حسین شریعتمداری: «مذاکره با کشورهای ۵+۱ درباره فعالیت هسته‌ای ایران اگرچه با استقبال طرفین است ولی تمامی شواهد و قرائن موجود به‌وضوح حکایت از آن دارند که این مذاکرات بر سر «هیج» صورت نمی‌پذیرد و نه فقط ایران بلکه طرف مقابل نیز نمی‌تواند به نتیجه مطلوب و دلخواه خود از این مذاکرات امیدوار باشد چراکه مذاکرات پیش‌رو اولاً با یک «بن‌بست» روبه‌روست و ثانیاً، اگر این «بن‌بست» از میان برداشته شود، چند مانع بزرگ، ادامه مذاکرات از جانب ایران اسلامی را ناممکن می‌کند.»